

1816. № 3.

UTRECHTSCHE COURANT.

Vrydag den 5. Januarij.

ZWITZERLAND.

GENEVE *den* 20. *December*. Binnen kort zal zich eene deputatie uit Graauwbunderland naar Milanen tot den Keizer van Oostenrijk begeven: deze deputatie is gelast om den weder afstand van Chiavenna, het Waltelijnsche en het Graafschap Bormio van Z. M. te verzoeken. Men heeft reden te hoopen, dat deze Missie niet geheel vrugteloos zal uitvallen.

BAZEL *den* 20. *December*. Laatstleden Zaturdag zagen wij alhier verscheidene wagens met Kruit van Bern aankomen, hetwelk door dat Kanton geleverd wordt, om de Mijnen van Hunningen te vullen en van dat oogenblik af doet men dagelijks eenige der Werken springen. — De Oostenrijksche troepen, welke zich nog ten getalle van 4000 man te Hunningen bevinden, keeren heden morgen naar Duitschland terug. Er blijven niet meer dan 300 Mineurs tot het voltooijen der slooping.

DUITSCHLAND.

DANTZIG *den* 9. *December*. In eenen particulieren Brief worden, met betrekking tot het ongeluk, hetwelk deze Stad getroffen heeft, nog de volgende bijzonderheden opgegeven:

„Het geene het naaste aan den Kruidtoren lag is geheel en al verwoest. Van den Toren zelve zijn de fondamenten tot in den grond vernield; zoo dat dezelve niet anders dan eenen diepen kolk vertoond. Het was verwonderlijk te zien hoe eenige in de nabijheid staande zware palen, die vijf voeten boven den grond uitstaken en door derzelver smalte slegts eenen geringen tegenstand konden bieden, in weerwil van het hardbevrozen aardrijk, door de drukking van de lucht geheel krom gebogen waren, terwijl boomen zonder bladeren, met wortel en al uit den grond waren gerukt. Een waardig Geneesheer die door zijn beroep en zijne menschlievenheid zich in het eerste oogenblik naar het tooneel van dit ongeluk begaf, geeft van dit ijslijk schouwspel de navolgende beschrijving: „Half werktuiglijk stak ik mijn verbandtuig en al dat geene wat ik van pluksel en linnen in der haast bijeen konde brengen, bij mij, en snelde naar de plaats der uitbarsting. Naauwelijks mijn huis uitgetreden zijnde, ontdekten zich de sporen der verwoesting, welke aanmerkelijk toenamen, naar mate ik het ongelukkig oord nader bij kwam. In den geheelen omtrek van een kwartier uurs, is geen huis onbeschadigd gebleven. De arme gekwetsten konden nergens anders dan volgens mijnen voorslag in het buiten de poort liggend burger gasthuis gebragt worden, offchoon ook dit aanmerkelijk geleden hadt, en werkelijk vond men aldaar het dak bijna geheel weggeslagen en alle de vensters verbrijzeld. In de kamers, waar men het indringen der buitenlucht nog het gemakkelijkst kon afweren, ging ik ten eerstond aan het verbinden en moest zulks een uur lang alleen verrigten, naardien de Chirurgijn van dit gasthuis, die juist in de Stad was, aldaar terstond in requisitie gesteld was, om de gekwetsten te helpen.

„Eindelijk kwam ook de Geneesheer van het huis en eenige militaire chirurgijns, die den treurigen arbeid met mij deelden. Na dat hier alles zoo goed het zich doen liet aan den gang gebragt was, keerde ik naar de ongeluksplaats terug, en kon thans eerst den geheelen omvang der afgrijselijke vernieling overzien. De gevolgen van eene twee maal doorgestane belegering, hebben mij het gezigt van vernielde menschenwoningen maar al te dikwijls voor oogen gebragt; de ontzettende uitwerkselen van een plotseling overstelpend ongeluk, heb ik bij vuur- en watersnood menigwerf leeren kennen, en mijn vroeger beroep heeft mij met het gezigt van verminkingen en van de hevigste ligchaamssmart vertrouwd genoeg gemaakt. Maar, al wat ik tot nogtoe gevoeld, gezien of ondervonden had, kwam in geene vergelijking bij het geene ik nu zag. Woorden beschrijven het niet, en ook het penseel van den geoefendsten veldslag-schilder zou er bij te kort schieten. Enkelde bommen en kogels, die in eene wijde kolk of grove lagen, toonden de plaats waar de grondvest des toorns gestaan had. In den geheelen omtrek, een half uur ver, was het witte kleed van sneeuw geheel met de versch daarop gevallene aarde bedekt. In de tegen overliggende rigting had de schok het eerst de St. Jakobskerk ingestort en de daar aan grenzende woningen niet omgeworpen maar aan splinters geslagen. Lijken die door verbrijzeling en stof nauwelijks voor menschelijk te herkennen waren, lagen overal in menigte in het rond. Doodgeslagene menschen zullen wel eenige honderden zijn, zonder de nog levenden maar doodelijk gekwetsten mede te rekenen. Hoe veel perceelen en hoe zwaar zij beschadigd zijn, laat zich daaruit afnemen, dat het in eenen omkring van meer dan een half uur van den Toren, naar alle rigtingen kogels, granaatstukken, kartetschen, bukses en steenstukken als het ware geregend heeft; op mijn goedje, hetwelk in eene regte lijn drie kwartier uurs van de plaats des gesprongenen kruid torens ligt, en zulks in eene rigting, waarin, uit hoofde van het tusschenbeide liggende wal, de voortplanting der drukking voorzeker verminderd is, werden bloempotten, die voor het venster stonden, merkbaar verschoven. Een zeer geacht beambte, ontkwam den hem dubbel dreigenden dood op eene wonderbaarlijke wijze; terwijl hij onmiddelijk voor de uitbarsting van zijne schrijftafel werd afgeroepen en de kamer verliet, drong bijna in hetzelfde oogenblik een zware kogel door het venster, en verbrijzelde de schrijftafel, van welke hij zoo even was opgestaan; half bewustloos rukte hij de huisdeur open, en wilde zich op de straat redden, toen een zeer zware steenklomp, waar aan een zware ijzeren stang vast zat, digt voor zijne voeten neder viel, zonder hem echter te beschadigen. Een oud man, die het ongeluk had, dat bij de eerste belegering, cenebom, welke de Franschen op de stad wierpen, zijne vrouw het been afsloeg, zat rustig in zijne kamer, toen in het onmiddelijk over deze kamer zich bevindend vertrek een grenaat insloeg, aan stukken sprong en het geheele vertrek verwoestte, zonder echter door de vloer te slaan. Menigvuldig zijn ook de gevallen, waar bij kogels in vertrekken met menschen, ingeslagen zijn, zonder iemand te kwetzen. Van de ongelukkige met den kruittoren in de lucht gesprongene kanonniers, is even min als van eenen armen burger en een lid van den landstorm, die bij den toren de wacht hadden, eenig spoor gevonden.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE *den* 2. *Januarij*. Op den 2den december ll., zijn door Zijne Majesteit, naar aanleiding van art. 1. van de additionele artikelen der Grondwet, de nog aanwezig zijnde Leden van de vergaderingen der provinciale en gedeputeerde Staten der provincien Noord-Braband, Gelderland, Holland, Zeeland, Utrecht, Vriesland, Overijssel, Groningen en Drenthe, in derzelver functien bevestigd, en voorts tot vervulling der bestaande vacatures in de vergaderingen der Staten benoemd de navolgende heeren, als:

IN DE PROVINCIE NOORD-BRABAND.

Voor de Ridderschap: de Heer *J. G. R. van Reede tot Ginkel*. *Voor de Steden*: de Heeren *A. G. Verheijen*, voor 's Hertogenbosch. *J. H. Sassen*, voor 's Hertogenbosch. *C. Hartman van Hoek*, voor Bergen op Zoom. *D. Verbunt*, voor Tilburg. *Voor Eigenerfden*: de Heeren *S. B. Jantzon van Nieuwland*, *C. de Jong van St. Oedenrode*.

IN DE PROVINCIE GELDERLAND.

Voor de Ridderschap: de Heeren *F. S. van Bijlandt Halt*, *G. van Hardenbroek*, *A. J. H. C. C. van Heeckeren*, *S. J. Limburg Stirum*, *A. van Pallandt*. *Voor de Steden*: de Heeren *Bowier*, voor Nijmegen. *T. H. van Erckelens*, voor Harderwijk. *Voor de Eigenerfden*: de Heer *H. Willink*.

IN DE PROVINCIE HOLLAND.

Voor de Steden: de Heeren *P. J. Groen van Prinsterer*, voor 's Gravenhage. *D. J. van Lennep*, voor Amsterdam. *M. C. van Reverhorst*, voor Leiden. *Voor de Eigenerfden*: de Heeren *T. Velius Baert*, *G. J. H. Hooft*, *H. Huijghens*, *L. Quarles*, *J. van Stijrum*, *C. van der Willigen*.

IN DE PROVINCIE ZEELAND.

Voor de Edelen: de Heeren *J. C. H. van Hoorn van Burght en Westland*, *A. D. de Perponcher*. *Voor de Steden*: de Heer *S. P. Fokker*, voor Middelburg. *Voor de Eigenerfden*: de Heer *S. O. Casembrood*.

IN DE PROVINCIE UTRECHT.

Voor de Ridderschap: de Heer *J. M. K. van Utenhove van Heemstede*. *Voor de Steden*: de Heeren *J. C. Gobius*, voor Montfoort. *L. T. Nepveu*, voor Utrecht. *O. Scheltus van Leusden*, voor Amersfoort. *Voor de Eigenerfden*: de Heeren *P. A. Beelaerts van Blokland*, *D. W. J. Strick van Linschoten*.

IN DE PROVINCIE VRIESLAND.

De Heeren *T. M. W. van Asbeek*, voor Acht-Karspelen. *J. H. van Boelens*, voor Lemsterland. *J. Cannegieter*, voor Warhum. *A. G. Lycklama a Nyeholt*, voor Utingeradeel. *G. Schultz*, voor Idaarderadeel. *E. Tjeij*, voor Dantumadeel.

IN DE PROVINCIE OVERIJSSEL.

Voor de Ridderschap: de Heeren *J. H. Conink Bentinck*, *J. J. W. van Coevorden*, *F. A. C. van Rechteren tot de Hofstede*. *Voor de Steden*: de Heeren *J. E. Hubert*, voor Zwolle. *H. J. Westenberg*, voor Zwolle. *Voor de Eigenerfden*: de Heer *H. Penninck Hz.*

IN DE PROVINCIE GRONINGEN.

Voor de Ridderschap: de Heer *A. van Panhuis*. *Voor de Steden*: de Heeren *T. J. J. Cremers*, voor Groningen. *A. J. van der Hoop*, voor Groningen. *W. W. Jullens*, voor Groningen.

Het tweede ontwerp van wet, door den Minister van Finantien in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van laatstleden Vrijdag voorgedragen, strekte inzonderheid om de wijze op te geven, op dewelke 's Rijks inkomsten zullen worden verzekerd. Hetzelve hadt ten onderwerp de Grondbelastingen, het Personeel en Mobilair, en het Regt op de Deuren en Vensters, hetwelk alles op den voet van 1815 zal worden geheven. — Het Dienstboden-, Paarden-, Plaizier- en Land-Passagiegeld, zal, volgens de Ordonnantie van den 10. Februarij 1815 en het Regt van Patent volgens de Ordonnantie van den 9. Maart, doch dit laatste met eenige modificatien worden ingevorderd. — Het Regt van Registratie, Zegel en Hijpotheek, zoo als ook het Regt van Successie, zal als in 1815 geheven worden, met uitzondering van het verhoogde Zegelregt; zullende met den aanvang van den jare 1817, of wel ten gelijken tijde met de nieuwe te arresterene Wetboeken, deze belasting door een nieuw hijpothecair sijsthema vervangen en met den 1. Januarij van dat jaar een algemeen Regt van Successie worden ingevoerd. — De Indirekte Belastingen, zoo als ook de Tol- en Konvooiregten, blijven tot op den 1. Julij op den ouden voet, als wanneer dezelven door algemeene belastingen vervangen zullen worden.

Na het voordragen van dit ontwerp van wet, zeide Z. Excell.

Deze belangrijke wet, Ed. Mog. Heeren, vordert allezins, dat ik de aandacht dezer Kamer nog eenige oogenblikken bezig houde.

Het grondbeginsel, op welks leest dezelve geschoeid is, vindt zich in den aanhef daarvan aangewezen.

Leden van dezelfde maatschappij behooren dezelfde voorregten en verpligtingen te hebben en gelijke lasten en baten te deelen.

Dit grondbeginsel, door de natuurlijke billijkheid voorgeschreven, is een gedeelte van ons Staatsregt geworden, nadat hetzelve volkomen is gehomologeerd in de acht artikelen, te Londen, door de verbondene Mogendheden, in junij 1814, aangenomen, waarop de hereeniging der verschillende provincien, welke het Koningrijk der Nederlanden uitmaken, berust.

Maar deze gelijkmaking, hoe nuttig en wenschelijk ook, heeft moeijelijkheden in zich; zij vordert tijd en rijpen rade, omdat, in het Noordelijk gedeelte van het Rijk, andere belastingen, imposten en middelen geheven worden, dan in het Zuidelijke, en omgekeerd in de laatsten inkomsten bestaan, die aan deze zijde der rivieren niet gevonden worden.

De schatkist behoort intusschen geregeld gestijfd te worden, zal dezelve geregeld hare schuldeischers blijven voldoen.

Zie daar, Ed. Mog. Heeren, de algemeene denkbeelden, welke, bij het ontwerp der onderhavige wet, voornamelijk in het oog gehouden zijn.

Bij het eerste artikel derzelve, worden de bronnen van 's Rijks inkomsten over 1816 aangewezen,

voerende magt, in het gerust genot der vruchten van zijne bezittingen en van zijne nijverheid gehandhaafd te zien.

's HAGE *den* 3. *Januarij*. In de Zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden, is gedelibereerd over het op gisteren algemeen verslag der Centrale Sectie, strekkende tot aanneming der Concept-Wet, waarbij vast gesteld wordt, dat met 1. April aanstaande, de eerste uitloting van uitgestelde, om overtegaan in werkelijke Schuld, zal bestaan in zes Millioenen, waarbij tevens de wijze dier conversie bepaald wordt, en welke voorts maatregelen inhoud tot stijving der Amortisatie-Kas, enz. — en niemand daarop het woord vragende, is door den President het Appel nominal geinstitueerd: en heeft de Vergagering, met eenparige stemmen, de gemelde Concept-Wet aangenomen.

Waarna de Vergadering is gescheiden tot morgen op den middag.

NAMEN *den* 29. *December*. De Pruisissche Troepen, welke de beide Givets bezet hielden, hebben die plaatsen den 22. dezer ontruimd en hebben zich naar Dinant begeven. Den volgenden dag hebben deze Troepen hunnen marsch naar Luxemburg voortgezet. Dan te Cinaij aangekomen zijnde, ontvingen zij bevel om met Artillerie en Bagagie, hunne oude positie te Givet en in die ommestreken weder te bezetten, het geen met zoo veel spoed ten uitvoer gebragt wierdt, dat zij nog dienzelfden avond in 't gezicht van Givet aankwamen. De poorten dier plaats waren gesloten, de bruggen opgehaald, en de Kommandant weigerde hun te laten binnentrekken; alleenlijk bekwam een Pruissisch Kolonel de vrijheid in de Stad te komen, om met de Engelsche en Russische Kommisarissen, die zich reeds sedert eenige dagen aldaar bevonden een mondgesprek te houden. Na eene lange Conferentie kwam gezegde Kolonel weder uit Givet en beval onmiddelijk aan zijne Troepen dadelijk naar derzelver Kantonnementen te Dinant en in die ommestreken terugtekeeren. Het schijnt zeker dat de Russische Troepen Charlemont, Landrecies en Maubeuge moeten bezetten, en den 6. Januarij aldaar moeten binnentrekken.

Wij hebben thans in deze Stad een talrijk Pruissisch Garnisoen, hetwelk den dienst met de Nederlandsche Troepen verrigt. — Naar men zegt zal de laatste doortogt der Pruissische Troepen door deze Stad, op den 6. Januarij aanstaande plaats hebben, als wanneer wij hoopen, die rust te zullen genieten, welke wij, na het doorstaan van zoo vele rampen, ten hoogsten noodig hebben.

In de Publicatie wegens de Heeren aangestelde Raden, in onze vorige geplaatst, is abusivelijk genoemd den Heer *Johan Frederik Gobius*, moet zijn den Heer *Jacob Frederik Gobius*.

Heden hebben wij onze gewone Buitenlandsche berigten, niet ontvangen.

E F F E C T E N.

Amsterdam den 3. *Januarij*.

Intr. pCt.		Prijs.
2½	Holland, Werkelijke Schuld	41⅞ à 42⅛
2½	——— Uitgestelde dito	
	——— Restanten	1⅞ à 2
	——— Kansbilletten	46¾ à 47½
5	Oorlogslasten	83½ à 84⅛
5	Frankrijk, Tiers Consolidés.	
	——— Certificaten van dito.	
3	Engeland, Geconsolideerde	62⅞
5	Rusland bij *Hope en Comp.*	76¼ à 77
5	Pruissen.	96 à 97
5	Saxen, bij *Braunsb. en Comp.*	95 à 96
5½	Spanje, 1807. dito.	37¼ à 37⅝
	Coupons van dito.	15¼ à 15⅝
4½	Weener Certificaten.	23½ à 24
5	Napelsche Certificaten.	54½ à 55
5	Zweden.	27½ à 28
	——— Coupons.	11 à 12
4	Deensche Kroon.	59½ à 60
5½	America *Hope en Comp.*	95½ à 96
-	——— bij *Staphorst*. 1791.	76 à 77

De raming dezer inkomsten, op last van Zijne Majesteit, tot inlichting van U Ed. Mog., door mij vervaardigd, leg ik, in de *vierde* plaats, ter tafel dezer vergadering over.

Het zal U Ed. Mog. blijken, dat het totaal derzelve, zoo verre zij in het eerste en tweede lid van gezegd eerste artikel zijn begrepen, eene som beloopt van 75½ millioenen guldens.

De begrooting der uitgaven is op 82 millioenen guldens bepaald, en hieruit ontspruit dus een onderscheid van 6½ millioenen guldens.

Even onvoorzigtig als het in gewone tijden zoude kunnen zijn, de uitgaven van een dienstjaar te bepalen, zonder tevens geheel en al in de middelen tot bestrijding derzelve te voorzien, even ongeraden is het Zijne Majesteit voorgekomen, in de tegenwoordige gesteldheid van zaken, eene vermeerdering van lasten of andere drukkende middelen aan uwe vergadering voor te dragen, zoo lang er eene mogelijkheid bestaat, dat dit onderscheid, geheel of gedeeltelijk, van zelve zal verdwijnen.

Het niet sluiten van den dienst van 1813, in de Noordelijke provincien, en van de diensten 1814 en 1815, in de beide gedeelten van het Rijk, maakt het onmogelijk, vooral uit hoofde der afwisselende omstandigheden van goeden en kwaden aard, welke die tijdvakken verzeld hebben, de precise behoeften derzelve te kennen, vóór dat de wet van 8 november ll., welke eenen peremptoiren termijn aan het inleveren der pretentien van den Staat stelt, hare uitwerking zal gehad hebben.

De onderscheidene tot dus verre genomene financiele maatregelen, zoo gewone als buitengewone, komen mij voor, in genoegzame mate in die behoeften voorzien te hebben, na dat de thans volkomen herstelde algemeene vrede op derzelver beperking van eenen heilzamen invloed zal mogen zijn. Er doet zich dus eene hoop op, dat, na afbetaling van al het verschuldigde, die diensten een overschot van middelen zullen laten.

Thans kan men nog met geene de minste zekerheid weten, in hoeverre de ondervinding deze hoop zal bewaarheden; maar die ondervinding zal desniettemin verkregen zijn, lang vóór dat dit onderscheid van 6½ millioenen guldens zich zal kunnen doen gevoelen.

Om die reden, en ook uit hoofde der bestaande kans, dat de uitgaven, over 1816 geraamd, in de eerste oogenblikken der zamenstelling van de onderscheidene vakken van algemeene administratie over het geheele Rijk, op het maximum, waarvoor dezelve vatbaar geoordeeld werden, bij het werkelijk ordonneren derzelve, immers sommige daarvan, vatbaar voor vermindering zullen bevonden worden, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, voor als nog en bij deze gelegenheid, geene verdere maatregelen ten aanzien van het gezegd onderscheid van 6½ millioenen guldens te doen voordragen, dan die, welke vervat zijn in het 3de lid van het meergemeld 1ste artikel der concept-wet, onder voorbehouding, om intusschen alle zoodanige voorzorgen te nemen, welke, zonder nadeel van 's Rijks belangen, kunnen strekken, tot vermindering der geraamde uitgaven, en des noods, wanneer, tegen verwachting, de resultaten van het sluiten der nog openstaande diensten, welke, ten gevolge der hiervoren aangehaalde wet van 8 november ll., na den 1sten julij van het volgend jaar gekend zullen kunnen worden, eu de te maken bezuinigingen in de geraamde uitgaven geen genoegzaam overschot aanboden, in ulieder eerstvolgende gewone vergadering de noodige, en met de alsdan bestaande toedragt van zaken meest overeenkomende voorzieningen tot wegneming van het onverhoopt dan nog overblijvend deficit voor te stellen.

Bij de ontwikkeling der Wet, zeide Z. E. met betrekking tot het 21ste Art., er word in alle de Provincien een regt van Patent geheven: dit is eene soort van belasting tot heden, zoo wel in de Zuidelijke als in de Noordelijke Provincien des Rijks ik gebruik.

De wet van den 9den maart 1815, waaruit dit regt in de Noordelijke provincien geheven wordt, is door deskundigen geacht veel geschikter, ook voor de zeden en gewoonten der Zuidelijke provincien, te zijn, dan de Fransche wet van den 1sten brumaire des 7de jaars, bijna alleen en bij uitsluiting op de zeden en gewoonten van Parijs geschoeid.

De ondervinding heeft echter, in den loop van dit jaar, geleerd, dat sommige tarieven, in de ordonnantie van 9. maart 1815 voorkomende, te hoog waren gesteld, en dat het nuttig zoude zijn, om den vrijdom aan deze en gene personen, bij artikel 9 der meergemelde wet toegekend, eenigermate uit te strekken.

De voorgedragene modificatien zullen hierin voorzien.

De 8ste klasse van patentschuldigen bestond uit lieden van het geringste soort, handwerkslieden en daglooners; hoe gering de belasting voor deze klasse van menschen ook ware, bezwaarde dezelve deze arbeidzame, doch min gegoede leden der maatschappij.

De concept-wet stelt dienvolgens vrij allen, die in de 8ste klasse begrepen waren. Die vrijdom wordt verder uitgestrekt tot de postmeesters der paarden posterijen, als zoodanig fungerende, tot de kunstenaars, wier talenten voortaan vrij en onbelemmerd zullen kunnen werken, en al de personen aan den kerkendienst verknocht, de krankbezoekers en cathechiseermeesters.

De associatien en kompagnieschappen, in art. 28 der meergemelde wet van 9. maart 1815, opgenoemd, hebben veelal in de laatste ongelukkige tijden, aanmerkelijke verliezen geleden; het regt van het patent wordt voor dezelve daarom tot op de helft verminderd.

De welvaart van fabrijken en trafieken houdt, niet minder dan de bloei van den koophandel, de zorg van Zijne Majesteit bezig. De tarieven, waarnaar dezelve zullen worden belast, zijn daarom 20 ten honderd minder gesteld, dan in de vorige wet; bij sommigen is de vermindering nog grooter. Ook hierin is hoofdzakelijk het belang der Zuidelijke gedeelten van het Rijk geraadpleegd, welke met regt roem kunnen dragen op hunne schone gestichten van nijverheid.

Het lid *c.* van artikel 21 der tegenwoordige wet is betrekkelijk tot de patenten der winkeliers, en eene alteratie op art. 30 der ordonnantie van den 9den maart 1815.

De ondervinding heeft geleerd, hoe drukkend dat 30ste artikel was, vooral voor kleine winkeliers ten platten lande

Zie verder den kant van deze Bladz.

welke, hoe gering hun debiet ook ware, dikwijls 3 of 4 verschillende patentregten moesten dragen, om dat de goederen, bij hen verkocht wordende, in even zoo vele onderscheidene begrootingen waren opgenoemd.

De industrie werd daardoor tegengewerkt en beperkt, en velen, welke wel zouden gewenscht hebben ook meer belaste waren, zoo als tabak of buitenlansche goederen, te verkoopen, werden daarvan terug gehouden door de vrees, dat de winsten in zulk eenen nieuwen tak van winkelnering niet genoegzaam zouden zijn, om het patentregt, daarop gesteld, te voldoen.

De tegenwoordige wet heeft in deze zwarigheden voorzien, en, door eene berekende verhooging van het reëel debiet in sommige waren, ter bereiking van de belasting, den geest der wet van 9 maart bijblijvende, bepaald, dat het patent zoude worden geregeld naar het gezamenlijk debiet in alle mogelijke waren, in een' en dezelfde winkels verkocht wordende, en zulks volgens een nieuw en matig tarief.

Indien dit tarief voor de kleine winkeliers, alleen in inlandsche waren van de 4de begrooting of het 1ste soort doende, en beneden de *f* 1000 's jaars debiterende, eenigzins zwaarder drukt, dan het tarief van 9 maart 1815, zoo wordt deze geringe verhooging rijkelijk opgewogen door de faculteit, aan gezegde winkeliers gegeven, om ook andere waren te debiteren, zonder dadelijk een nieuw patentregt verschuldigd te zijn. Vele dier lieden verlangen naar deze vrijheid, en zullen ongetwijfeld daarvan gebruik maken. Het belang van de schatkist gedoogde echter niet, bij zulk een aanmerkelijk verlies voor dezelve, als uit de combinatien van de debieten der winkeliers in het patentregt zal voortspruiten, deze laatstgenoemde met minder dan *f* 1 - 10 te belasten.

In de laatste tijden zijn aanmerkelijke veranderingen in de welvaart der steden voorgevallen: zij, die eertijds door den koophandel bloeiden, kwijnen thans; vele takken zijn verlegd, en het tegenwoordig jaar heeft ons andere plaatsen doen kennen, welke aanvankelijk het best vooruitzigt opleveren. Het was daarom noodig de rangschikking der steden in de Noordelijke provincien voor het patentregt, naar klassen berekend wordende, op nieuw te regelen, vooral bij gelegenheid, dat die van de Zuidelijke provincien hunne plaats daar tusschen moest aangewezen worden.

De bevolking van al de steden en plaatsen des Rijks onderling, de vergelijking van de opbrengst der patenten, volgens de wet van 9 maart 1815, in de steden der Noordelijke provincien met elkander, en van het rendement van hetzelve middel in den jare 1813 geheven, volgens de basis, opgegeven bij de Fransche wetten in de Zuidelijke en Noordelijke provincien, hebben de grondslagen opgeleverd van de rangschikking der steden, welke aan UEd. Mog. thans wordt aangeboden.

De tarieven voor ieder der acht klassen in de zeven rangen van steden en plaatsen hebben alle die verminderingen ondergaan, welke 's Rijks behoeften, en de betrekking van dit middel tot den algemeenen schakel van belastingen maar eenigzins toelieten.

Hetzelfde principe van verzachting, is ook, ten aanzien van eenige verdere artikelen, aangewezen bij de tarieven, welke in den staat n°. 4 vermeld zijn, geobserveerd geworden.

Eindelijk zeide de Minister ten slotte:

Aldus, Edel Mogende Heeren, vindt deze Kamer zich op nieuw geroepen tot allergewigtigste beraadslagingen.

Onze geëerbiedigde Koning verwacht daarvan, met volkomene fiducie op u lieder verlicht oordeel en verknochtheid aan zijnen persoon en aan het vaderland, de beste resultaten ten algemeenen nutte.

Eindelijk heeft Zijne Majesteit mij gelast te zeggen, dat Hoogstdezelve, welk gevoel hij ook moge hebben van de zware taak, die op zijne schouderen rust, geenzins wanhoopt, om, met Gods verderen zegen, en terwijl de herstelde algemeene vrede blijde vooruitzigten aan onze gastvrije, handeldrijvende, nijvere en brave natie opent, door onvermoeiden arbeid van zijne zijde en vertrouwende op medewerking van de uwe, te geraken tot het geliefdkoosd doelwit van alle zijne gedachten en pogingen, dat van, onder Zijne regering, de sporen van vroegere ellende allengskens verdwenen, en een ieder Zijner onderdanen, door wijze wetten en eene krachtige uit-

Zie verder den kant van de eerste Bladz.

. Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene *DOCHTER*, S. J. RENAUD, geliefde Echtgenoote van

N. P. VAN BEUSECHEM.

Gouda den 1. Januarij 1816.

. Heden beviel zeer voorspoedig van eenen *ZOON* HENRIETTA ENGELINA FEITH, geliefde Huisvrouw van

O. Z. VAN SANDICK,
Lt. Gen. en Provinciaal Kommandant.

Utrecht den 4den Januarij 1816.

. Alle de geenen, die iets te pretendeeren hebben van, of verschuldigd zijn aan den Boedel van wijlen den Heer THEODORUS HENRIK KEETELL, *Medicinae Doctor*, gelieven daar van Opgave en Betalinge te doen ten huize van den Heer J. KEETELL, bij de Viebrug.

. Die iets te vorderen hebben van, of schuldig zijn aan den Boedel van wijlen den Heer ROELOF VAN MEERLANT, *Senior*, aan de Blaauwkapel te Utrecht, gelieven daarvan vóór primo Februarij 1816, opgave te doen aan den Procureur J. J. VAN LEEUWEN, te Utrecht.

R. VAN MEERLANT, *Jr.*, *Executeur.*

. HOUTVERKOOPING, op MORGEN Zaturdag den 6. Januarij 1816, des morgens ten tien uren precies, op den Huize *NYENRODE* bij Breukelen, bestaande in allerlei zwaar HAKHOUT en extra opgaande Willige BOOMEN.

. Men zal op MORGEN Zaturdag den 6 Januarij 1816, des namiddags ten 4 uren, ten Huize van G. *Klanck*, Kastelein in 't Keizerlijk Wapen, agter den Dom, binnen Utrecht, publiek Verkoopen:

Twee HUIZEN, met ERVE, GROND en TUIN, aan de Noordzijde der Lange Lauwerstraat.
Een STAL of WERKHUIS, ten Oosten dezer Stads Waardpoort, agter de Wal.
Een STAL of WAGENHUIS, binnen Utrecht, tusschen de Koestraat en Katharijne Poort.
Eene KAMER, binnen Utrecht in de Koestraat, verhuurd om 11 Stuivers.
Vier KAMEREN, binnen Utrecht nabij het Paardenveld, te samen verhuurd om *f* 78 - : - :
Eindelijk eene KAMER, buiten de Waardpoort der Stad Utrecht in de Kraansteeg, verhuurd om 12 stuivers per week.
Breeder bij geaffigeerde Billetten, nader informatie ten Kantore van den Notaris H. BROUWER, tusschen de Vie- en Jacobie Bruggen, binnen Utrecht.

. J. A. STOOPENDAAL en J. A. VAN VEEN, Makelaars, zullen op Maandag den 22sten Januarij 1816, te Amsterdam, in het Locaal van ouds genaamd het Onderzijds Heeren Logement, 's avonds ten 5 ure, ten overstaan van de Notarissen HANSSEN en HAPPÉ, verkoopen: het van ouds gerenomeerde en zints onheugelijke jaren met het beste succes geëxerceerde LOGEMENT, zijnde van ouds het Regthuis aan den Uithoorn, aan de Groote Brug, thans genaamd *de Vergulde Star*, met deszelfs kapitale Stallinge en Koetshuis, overdekte Kolfbaan en verdere Getimmerten, en dat op zoodanige voordeelige Conditien, als ten Kantore van de bovengemelde Notarissen, met en benevens de Bewijzen van Eigendom, vier dagen vóór en op den Verkoopdag, op de Heeregracht, bij de Wolvestraat, te zien zullen zijn. Inmiddels nader informatie bij bovengemelde Makelaars te bekomen.

. Men zal op Zaturdag den 3. Februarij 1816, des namiddags ten twee uren precies, aan het Kantoor der Publieke Verkoopingen agter St. Pieter, Wijk F No. 363 binnen Utrecht, publiek opveilen en verkoopen:

No. 1. Dertien Morgen allerbest WEILAND, gelegen in de Gemeente van Oostveen, agter Oudwijk, nabij de Stad Utrecht.
No. 2. Negen Morgen BOUW- en WEILAND, gelegen in de Gemeente van Bunnik en Vechten.
No. 3. Acht Morgen WEILAND, gelegen in de Gemeente van Westbroek, in het Buitenweg.
No. 4. Vier Morgen allerbest WEILAND, gelegen nabij de Stad Utrecht, onder de Hooge- en Lageweide.
No. 5. Dertien Morgen allerbest WEILAND, almede gelegen nabij de Stad Utrecht, onder de Hooge- en Lageweide.
No. 6. Negen Morgen allerbest WEI en BOUWLAND, gelegen in de Gemeente van Zuilen, aan den Daalschen Dijk.

Alles breeder bij geaffigeerde Billetten omschreven; zijnde nadere onderrigtingen dien aangaande te bekomen ten Kantore van de Notarissen MATTHEUS JACOBUS VAN BUUREN en PIETER ADRIAAN VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

. In den avond van den 1. Januarij 1816, is er tusschen *Utrecht* en *Woerden*, en waarschijnlijk omstreeks het Dorp *de Meeren*, verloren eene MANTELJAS, van Donkerblaauw Laken; die dezelve te regt brengt bij den Postmeester te *Utrecht* of te *Woerden*, zal TWEE DUCAATEN ter belooning erlangen.

. J. HENDRIKSEN *Drukker* en *Boekverkooper* te *Rotterdam*, heeft als in vorige jaren weder in gereedheid „ „ *Geplaatdrukte* DOCTORS en CHIRURGYNS *Rekeningen*, NIEUWE Signaturen, *Hoogduitsche* VRAGTBRIEVEN,
„ „ onderscheidene soorten van WISSELBRIEVEN, ASSIGNATIEN en QUITANTIEN, zoo *Engelsche*, *Fransche* als
„ „ *Hollandsche.* Nieuwe LIASBORDEN of BRIEVENDEKKEN, en wat verder tot een Kantoor benoodigd is. — Nog
„ „ heeft dezelve in gereedheid 26 nieuwe soorten van N. JAARSKRANSEN, benevens eene nieuwe verzameling van GELE-
„ „ GENHEIDS VERSJES, toepasselijk op alle tijden en standen. Ook nog een nieuw verbeterde en vermeerderde druk
„ „ van het KORENBOEKJE, onmisbaar voor alle die maar iets met den Graanhandel, zoo hier als door het gantsche Ko-
„ „ ninkrijk en Engeland, te doen hebben, à 12 St. — Ook zijn bij denzelven nog maar zeer weinige Exemplaren van
„ „ het ST. NICOLAAS GESCHENK, à 18 St. en verders eenige nieuwe Prentenboekjes, te bekomen""

. Heden is bij de Boekverkoopers A. BLUSSÉ en ZOON te *Dordrecht* van de Pers gekomen en alom verzonden: MNEMOSYNE. *Mengelingen voor Wetenschappen en Fraaije Letteren*, verzameld door Mr. H. W. TYDEMAN en N. G. VAN KAMPEN, 1ste Stuk. Om verder de belangrijkheid en verscheidenheid van dit Stuk aan te toonen, laten wij hier den geheelen inhoud volgen: *Verhandeling over de fraaije Kunsten en Wetenschappen in het algemeen, en de Dichtkunst en Dichtkunde in het bijzonder*, *door wijlen* Mr P. J. KLEIN. *Redevoering over* WILLIAM SHAKESPEAR, *door* N. G. VAN KAMPEN, *Verhandeling over de uitvinding der Boekdrukkunst door* L. JANSZ KÖSTER *te Haarlem. Voorstel ter volmaking der Vaderlandsche Geschiedenis*, *door Prof.* J. W. DE CRANE. Gedichten: *De Hoop*, *door Vrouwe* K. W. BILDERDYK. *De Uitvinder van het Letterschrift*, *door* N. SWART. *Het Zwaard*, *het Onweder*, *de Kusjes*, *het Vogelnestje*, *Wispelturigheid; alle door* H. VAN LOCHEM. SERAFINE. *verhaal*, *door Vrouwe* K. W. BILDERDYK. *De Lente*, *aan* EUCHARIS; *beide door* Mr. L. RIETBERG. *Bruilofszang*, *door* B. F. T. *Bij het Wiegje van mijn kleine Nichtje*, *door den Landman* JACOB VAN DAM.

TE UTRECHT, BY DE LEEUW EN COMP.